

Predloga nacrta zakona o legalizaciji održivih neformalnih romskih naselja

O.Balic

Sarajevo, Ljubavi moja 28.9.2014

- Romi 2011. godine, romska populacija u Srbiji broji 147.604 stanovnika i čini 2,05 odsto ukupnog broja stanovnika. (450.000.)
- najveći broj naselja podignut na zemljištima koja su vlasništvo Roma, ali koja pripadaju i opštinama i nekim velikim privrednim sistemima (poljoprivredna dobra, železnica, šume i sl).
- Status parcela koje Romi koriste, bez obzira na vlasništvo, uglavnom sudski nije regulisan tako da postoji razlika između katastarskog i faktičkog stanja.

Becka deklaracije 2004

- Srbija je zemlja potpisnica Bečke deklaracije o nacionalnim i regionalnim politikama i programima u vezi sa neformalnim naseljima u jugoistočnoj Evropi od 28. septembra 2004. godine, koja naglašava značaj zakonodavstva i predviđa da će urbana, socijalna i ekomska integracija neformalnih naselja u celokupnu gradsku strukturu predstavljati ključni faktor u pripremi za pristupanje EU.

Postojeće stanje

- u Srbiji postoji 593 naselja, većih od 100 stanovnika i pretežno nastanjenih Romima.
- periodu do II svetskog rata nastalo 58,5%, odnosno 347 od 593 naselja.
- romska naselja stara, da su ona, bez obzira na teškoće koje imaju, ipak uklopljena u lokalni urbani milje.
- stambeni fond je pretežno dobar ali postoji veliki problem u pogledu komunalne infrastrukture,
- Opštine i gradovi decenijama nisu ulagali u uređivanje romskih naselja jer su ih mahom smatrali privremenim tvorevinama koje će kad-tad biti raseljene.

cl.1

- Ovim zakonom uređuju se uslovi, postupak i način legalizacije održivih neformalnih romskih naselja (u daljem tekstu: održivih romskih naselja), kao prva faza rešavanja legalizacije i unapređenja stanovanja Roma u Republici Srbiji.

Definicija održivog romskog naselja

- Održivo romsko naselje je naselje ili deo naselja dominantno nastanjeno Romima, sa više od 100 stanovnika romske nacionalnosti, pretežno izgrađeno, odnosno rekonstruisano pre 1971. godine, od materijala koji obezbeđuje trajnost i sigurnost objekata.
- Ne smatra se održivim romskim naseljem ili delom naselja, ono koje je:
  - 1) pretežno izgradjeno odnosno rekonstruisano na zemljištu nepovoljnem za građenje (klizišta, trajno zagađena zemljišta, močvarno tlo i sl.);
  - 2) pretežno izgradjeno odnosno rekonstruisano na zemljištu u tuđoj privatnoj svojini;
  -

- 3) izgrađeno u zoni prvog stepena zaštite prirodnog dobra, odnosno u zoni zaštite kulturnog dobra od izuzetnog značaja i zoni zaštite kulturnih dobara upisanih u Listu svetske kulturne baštine;
- 4) izgrađeno u zaštitnim zonama oko vojnih kompleksa i objekata infrastrukture posebne namene, suprotno propisima o odbrani kojima su propisane posebne obaveze za izgradnju objekata,
- 5) izgrađeno u zaštitnim zonama drugih objekata koji se štite u skladu sa odredbama posebnih zakona.
-

Legalizacija održivog romskog naselja

Član 3.

- Legalizacija održivog romskog naselja je postupak naknadnog ozakonjenja naselja kao prostorne celine kroz usvajanje odluke o pristupanju legalizaciji i odgovarajućeg detaljnog urbanističkog dokumenata od strane skupštine jedinice lokalne samouprave.
- Legalizacija održivog romskog naselja ili dela naselja ne podrazumeva automatski legalizaciju bilo koje njegove pojedinačne strukture (kuće, građevinskog objekta, ulice, infrastrukture i sl), već je preduslov za njihovu pojedinačnu legalizaciju u skladu sa zakonom koji reguliše ovu oblast.

Obaveze jedinica lokalne samouprave

Član 4.

- Jedinica lokalne samouprave u kojoj postoje romska naselja obavezna je da u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona izvrši analizu stanja, utvrди spisak održivih romskih naselja na svojoj teritoriji, usvoji akcioni plan za sprovođenje legalizacije, sa perspektivom u pogledu poboljšanja kvaliteta života u njima, doneće odluku o pristupanju njihovoj legalizaciji, kao i urbanističke planove sa elementima detaljne regulacije uključujući i plan parcelacije.
-

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona

- sadržan je u odredbama člana 97. tačkama 7, 12 i 17. Ustava Republike Srbije kojima je utvrđena nadležnost Republike Srbije da uređuje i obezbeđuje svojinske i obligacione odnose i zaštitu svih oblika svojine, politiku i mere za podsticanje ravnomernog razvoja pojedinih delova Republike Srbije, uključujući i razvoj nedovoljno razvijenih područja, organizaciju i korišćenje prostora, kao i druge odnose od interesa za Republiku Srbiju, u skladu s Ustavom.
- U članu 14. stav 2. Ustava Republike Srbije predviđeno je da država jemči posebnu zaštitu nacionalnim manjinama radi ostvarivanja potpune ravnopravnosti i očuvanja njihovog identiteta.

- Takođe, član 21. stav 4. Ustava Republike Srbije predviđa da se ne smatraju diskriminacijom posebne mere koje Republika Srbija može uvesti radi postizanja pune ravnopravnosti lica ili grupe lica koja su suštinski u nejednakom položaju sa ostalim građanima.
- Na sličan način u članu 76. stav 3. Ustava Republike Srbije utvrđeno je da se ne smatraju diskriminacijom posebni propisi i privremene mere koje Republika Srbija može uvesti u ekonomskom, socijalnom, kulturnom i političkom životu, radi postizanja pune ravnopravnosti izmedju pripadnika nacionalne manjine i građana koji pripadaju većini, ako su usmerene na uklanjanje izrazito nepovoljnih uslova života koji ih posebno pogadjaju.

HVALA NA PAZNJI !

